

HUVITAV

Naised RMK matkateel

Kaks kanget naist läbisid 12 päevaga jalgsi RMK Oandu-Ikla matkatee (375 km). Ehk kutsuvad nende muljed teisigi suvel matkama.

KADRI ALLER

Proloog

Meie tillukesel kodumaal ei ole kõrgeid mägesid, võimsaid jõgesid või vägevaid kanjoneid. Küll on meil aga võrreldes Lääne-Euroopaga palju selliseid paiku, mida inimesed on vähe puudutanud ning kus loodus on saanud rahulikult omasoodu õilmitseda. Keskmise eestlase suhe loodusega on küllaltki sõbralik. Oleme oma metsade ja muude loodusväärtuste suhtes pigem kaitsval seisukohal, mitte ei ürita neist igal võimalusel raha välja pigistada. Looduses viibimine on nii mõnelegi mõnusaks stressimaandavaks tegevuseks - linnulaul paitab kõrvu, metsateel kohatud loomad teevad rõõmu ja roheline värv rahustab meelt. Matkaspordiga on meist kokku puutunud paljud ning küllap leidub rohkesti ka neid, kes on teadlikud Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) poolt rajatud läbi Eesti kulgevatest tähistatud matkaradadest: Lahemaal Lāti piirini kulgev Oandu-Ikla rada (375 km) ja Loode-Eestist kagusse kulgev Peraküla-Ähijärve rada (820 km).

Mina ja mu kolleeg Kati avastasime töökoha jõulupeol vesteltes, et oleme kumbki juba mõnda aega peas pidanud plaani läbida järjest jalgsi kogu Oandu-Ikla rada, kuid pole tihanud seda üksi ette võtta ning pole seni leidnud matkakaaslast. Selsamal õhtul leppisime kokku, et suvel võtame 375 km pikkuse raja ühiselt ette ning järgnevad kuud mõõduisid matka planeerimise tähe all. Meie jalgsimatka kuupäevadeks said 6.-17. juuni (12 päeva).

Mida võtta, mida jätta?

Päev enne matka oma 45-liitrist matkakotti pakkima asudes sai kiirelt selgeks, et nii mahu kui ka kaalu vähendamise huvides

tuleb nii mõnigi asi maha jätta. Milline saab olema Eesti juunikuu ilm? Kui sooja magamiskoti peaks kaasa võtma? Kas soe aluspesu on tarvilik? Kui palju võtta vahetusriideid? Kas täispuhutavat magamismatti on vaja või lepin kõvema küljealusega? Kuna mul kodus kaalu ei olnud, siis ei õnnestunud seljakoti raskust välja selgitada, kuid raja alguspunkti varustust selga vinnates oli selle mass esialgu üsnagi ehmata. Seetõttu saatsin kolmandal matkapäeval Aegviidud läbides postiga 3,7 kg mittehädavajalikke asju Keilasse tagasi. Loobusin näiteks lühikestest pükstest, mida ma jahedas juunis ilmselt polekski kanda saanud. Koju tagasi rändasid ka lisanuga, keedukann (edaspidi keetsime vett väikeses potiga), plastkauss ja muud nipet-näpet. Varustuse kaalu aitas kontrolli all hoida ka see, et saime iga 3-4 päeva tagant suuremates asulates (Aegviidud, Lelle, Kilingi-Nõmme) oma toiduvarusid täiendada ning ei pidanud seega palju söögikraami kaasas tassima. Kiirelt sai selgeks, et minu koostatud gurmeemenüü tähendaks meile liiga raske kaaluga toiduaineid, mistõttu leppisime pärast kolmandat matkapäeva kiirnuudlite, turisti einete ja muu taolise. Lisaks olid meil matkapoest soetatud filtriga joogipudelid, millega võis tarbida igast veekogust joogiks vett ilma keetmata, seetõttu pääsesime ka suurte veekoguste kaasas tassimisest.

Villid, villid ja veel kord villid

Keskmiselt läbisime päevas 30 km pikkuseid distantse. Olin küll varemalt mitu kuud harjutanud pikkade vahemaade kõndimist (näiteks Keilast Äasmäele või Keila-Joale ja tagasi), kuid raske seljakotiga kõndimine on siiski hoopis teistsugune koormus. Tegime küll iga 5 km tagant puhkepause, kus võtsime kotid seljast ja saapad jalast, kuid villid tulid sellest hoolimata. Ma ei

oska täpselt arvata, kas olid mu matkasaapad liiga kitsa ninasaga või ei hoidnud matkaskid jalgu piisavalt kuivana, kuid igal juhul olin teisest matkapäevast alates kuni lõpuni välja hädas villidega jalgadel, mida siis igal hommikul uute plaastritega kinni katsin. Kati aga seevastu pääses villidest peaaegu täielikult. Eks igale inimesele mõjub füüsiline koormus erinevalt ja oli ka juba ette teada, et Kati sportlik vorm on palju parem, kui mul. Mina tundsin nimelt

juba 7. päeval, et nüüd on justkui juba piisavalt palju kõnnitud ja tahaks ära koju, kuid Kati säilitas optimistliku meele kuni lõpuni, mis omakorda motiveeris ka mind lõpuni pingutama. Ja ega me polekski saanud oma rännakut poole pealt katkestada - kõik kolleegid ju teavad, et me rajal oleme ja elavad kaasa. Kus siis see häbi ots, kui katkestad!

Ilmataat andis kõike, mida tal pakkuda oli

Esimesed paar päeva olid soojad ja päikeselised, mistõttu sain ennast õhtustes peatuskohtades (õõbisime RMK lõkkeplatsidel) jökke või järve kasta. Vahepeal läksid aga ilmad viluks ja vihmasseks ning uus pesemisvõimalus saabus alles 7. päeval. Üheksandal päeval õnnestus käia Soomaa Looduskeskuses duši all (olime

matka alguses omale soetanud matkapassid ja kasutasime selle hüvesid) ning pärast seda haisesin võiduka lõpuni. Kõige raskem oli 6. matkapäev, kus saime kaela vihma ja külma tuult ning Lelle jõudes läksime läbikülmunute ja läbivettinutena vaksalihoonesse veidikeseks soojenema. Oi, kuidas kripeldas sees, kui vaatasime ronge Tallinna poole sõitmas. Meelekindlus sundis aga siiski matka jätkama ja järgnevatel päevadel saime ka soojemat ning päikeselistemat ilma. Päikeseline ilm meeldis aga kahjuks ka hiigelsuurtele parmudele, kes Soomaal hommikust õhtuni tiheda pilvena meie ümber tiirlesid. Toreda puändina jäime aga matka viimasel poolkilomeetril ägeda paduvihma kätte, viskasime matkakotid Ikla toidupoodi varju alla ja jooksime läbi vihma sadakond meetrit raja lõpppunktini.

▼ Gandalf ja Frodo eepilisel rännakul läbi Eesti.

Eesti on täis toredaid inimesi

12 matkapäeva jooksul kohtasime ühte soolomatkat-rahvast ning mitmeid jalgrattamatkajaid. Kõigiga neist sai alati vahetatud sõbralikud „Tere!“, „Jõudu!“ ja „Tarvis!“. Viienda matkapäeva õhtul Hirvelaane lõkkeplatsile jõudes treivasime ka RMK rajameistreid Alar Sikku ja Andre Kauri, kellele andsime tagasisidet raja asjus. Külasisid läbides ja siin-seal jalga puhkama jäädes sai kohatud mitmeid huvilisi, kes uudishimust tulid juttu puhuma ja uurima, kuidas matk edeneb. Mitmeil neist oli jutustada ka põnevaid lugusid teistest kohatud matkalistest. Näiteks üks proua Urissaares jutustas poolatarist, kes läbis Oandu-Ikla rada koos oma koeraga. Koeral polnud lastud lihtsalt niisama kõrval lonkida, vaid ka temale olid olnud külgedele kinnitatud reisipaunad. Ikla poemüüja aga jällegi ütles, et nii kui me poodi astusime, sai ta meie kõnnaku järgi aru,

et oleme Oandu-Ikla jalgsimatkal. Jalgsimatkatatel nimelt pidi olema kõigil ühesugune kõnnak, minu nägemuse järgi ilmselt üks korralik rangisjalgne tuamine. Siinkohal tahaksin ka avaldada erilist tänu vanaprouale Remmelga talust. Puhkasime viimasel matkapäeval tema taluvärrava ees oleval bussipeatuse pingil jalga, et valmistuda viimase 7 km läbimiseks ning tema ei pidanud paljaks meid omatehtud ahjusooja rabarberikoogiga kostitada. Suur-suur tänu!

Epiloog

Ma ei hakka salgama, et see matk oli minu jaoks füüsiliselt väga raske ja mul ei olnud kerge lõpuni vastu pidada. Sellest hoolimata innustan kõiki seadma samme matkateele, sest alati saab ju valida endale sobiva pikkuse ja koormusega distantse. Looduse poolest on eriti kaunid raja põhjaosa (Nõmmeveski, Jussi jm) oma ooside, orgude ja rabadega ning lõunaosa (Kilingi-Nõmme, Kabli) liivaluidete ja mereäärega. Raja keskosas on pigem pikad sirged metsasihteed, mida mõõda võib olla tüütüütu kõndida, kuid siingi on omad võlud - nendel lõikudel leidis aset kõige rohkem kohtumisi metsloomadega. RMK lõkkeplatsid on mugavad peatuskohad nii lõunasõõgiks kui ka õõbimiseks. On katusealused, lõkkeasemed ja tihtipeale on ka kõrval mõni veekogu. Nii et kõik see mees (ja naine) matkale! Kui mina sain hakkama, saate ka teie!

RMK matkaradade ja lõkkeplatside kohta leiab rohkem siit: <http://loodusegakoos.ee/et>

Meie teekond

Päev	Teekond	km
I	Oandu – Võsu – Nõmmeveski	27
II	Nõmmeveski – Kalmeoja – Jussi Pikkjärv	31
III	Jussi – Aegviidud – Mägede	27
IV	Mägede – Napu – Hiiveveski	30
V	Hiiveveski – Kõue – Hirvelaane	29
VI	Hirvelaane – Loosalu – Lelle – Tillniidu	41
VII	Tillniidu – Mukri – Kellissaare	32
VIII	Kellissaare – Luite – Oksa ait	40
IX	Oksa – Lāti – Pertlimetsa	30
X	Pertlimetsa – Kopra – Kilingi-Nõmme – Rae	42
XI	Rae – Laiksaare – Priivitsa	32
XII	Priivitsa – Kabli – Ikla	18